

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobců: a) T. H.
b) Bc. A. K.

zastoupených advokátkou Mgr. Katarínou Šulovou
sídlem Černoplní 228/37a, 613 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

za účasti: 1. P. R.
2. A. R.
oba zastoupeni advokátem JUDr. Milanem Zábržem
sídlem Veverí 486/57, 602 00 Brno
3. RR STAV s.r.o.
sídlem Nad nádražím 384/8, Brno
4. Bc. P. K.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2023, č. j. JMK 163713/2023

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 8. 11. 2023, č. j. JMK 163713/2023, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku 34 700 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobců Mgr. Kataríny Šulové, advokáty.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zrušil k odvolání osob zúčastněných na řízení č. 1 a 2 prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice (dále jen „stavební úřad“), ze dne 13. 7. 2023, č. j. OZPSU/24199/2019-36, kterým stavební úřad podle § 129 odst. 2 a 3 a § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) dodatečně povolil stavbu označenou „Opěrná zeď“ na pozemcích parc. č. XA, parc. č. XB a parc. č. XC v k.ú. X (dále jen „rozhodnutí o dodatečném povolení stavby“). Žalovaný dospěl k závěru, že žádost navrhovatelů o dodatečné povolení stavby byla pro nedodržení třicetidenní lhůty stanovené v § 129 odst. 2 stavebního zákona lhůtou propadnou, přičemž její marné uplynutí způsobilo ztrátu práva žalobců na vedení řízení o dodatečné povolení stavby.

II. Obsah žaloby

2. Žalobci uvádí, že žalovaný postavil napadené rozhodnutí na závěru, že žádost o dodatečné povolení stavby nebyla podána včas. Žalobci namítají, že oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby neobsahovalo poučení, že žádost musí být podána ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení zahájení řízení. Pokud oznámení takové poučení neobsahuje, nelze od účastníka řízení očekávat, že lhůtu splní.
3. Podle žalobců nedostatek poučení nemůže být zhojen tím, že účastník řízení žádost o dodatečné povolení podal a následně vzal zpět, případně s ní jinak nakládal, neboť bez poučení v oznámení nemůže běžet uvedená 30denní lhůta. Žádost žalobců o dodatečné povolení proto nemohla být vyhodnocena jako opožděná.
4. Stavební úřad opožděné podání žádosti o dodatečné povolení stavby žalobcům nevytýkal a zabýval se podanými žádostmi, byť byly podány opožděně. Naopak žalovaný nepostupoval tak, aby žalobce co nejméně zatížil. Poté, co se stavební úřad od roku 2017 zabýval žádostmi žalobců o dodatečné povolení stavby, ponechal žalobce v situaci, kdy po této době budou vystaveni povinnosti odstranit stavbu.
5. Žalobci uvádí, že žádosti o dodatečné povolení stavby podávali tak, že o předchozí žádosti ještě nebylo pravomocně rozhodnuto. Žalovaný neposuzoval, zda jednotlivé žádosti o dodatečné povolení stavby mohly představovat změny či doplnění žádosti původní, která byla podána včas. Takovou možnost připouští správní řád, jelikož je vždy nutné zkoumat obsah podání, nejen jeho název. Podání žalobců směřovala k tomu, aby jejich původní žádost byla bezchybná. Bylo na místě, aby takto se žádostí stavební úřad nakládal. Žalovaný měl tento nedostatek v odvolacím řízení odstranit a neměl přistoupit k zastavení řízení. Žalovaný nešetřil práva a oprávněné zájmy žalobců, zejm. již nabytá práva.
6. Žalobci navrhuji, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhuje podanou žalobou zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. Argumentuje k jednotlivým žalobním bodům a odkazuje na napadené rozhodnutí.
8. Připouští, že oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby neobsahovalo poučení o 30denní lhůtě pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Takové poučení však obsahovalo opatření stavebního úřadu ze dne 21. 11. 2016.
9. Dále žalovaný uvádí, že s ohledem na marné uplynutí lhůty pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby nemohl zohlednit následky nařízení odstranění stavby. Nenařídít odstranění stavby z důvodu zvláštního zřetele hodných by příslušelo stavebnímu úřadu.
10. V pořadí druhou a třetí žádost o dodatečné povolení stavby nebylo možné podle žalovaného posoudit jako doplnění žádosti původní (první v pořadí). Předcházející řízení o odstranění stavby byla ukončena vydáním usnesení o zastavení řízení.
11. Žalovanému je známa problematická situace v dané lokalitě.

V. Ústní jednání

12. Při ústním jednání dne 22. 10. 2025 účastníci řízení setrvali na své dosavadní argumentaci a procesních stanoviscích a odkázali na svá písemná podání ve věci.
13. Dokazování krajský soud neprováděl, neboť si vystačil s obsahem správního spisu, z něhož vychází (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a jedná se o žalobu přípustnou. Soud dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
15. Předmětem sporu je otázka, zda žádost o dodatečné povolení stavby podaná žalobci dne 13. 12. 2019 byla zjevně nepřípustná ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu.
16. Podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřípustná.
17. Podle § 129, odst. 2 stavebního zákona, věta první, druhá a čtvrtá platí, že stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odst. 1 písm. b). V oznámení o zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti.
18. Řízení o odstranění stavby zahájil stavební úřad oznámením ze dne 13. 1. 2017. V oznámení ze dne 13. 1. 2017 nepoučil žalobce o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Žalobci podali dne 10. 2. 2017 (tedy v zákonem stanovené 30denní lhůtě) žádost o dodatečné povolení stavby. Řízení o žádosti bylo usnesením ze dne 3. 6. 2019 zastaveno. Dne 30. 5. 2019 podali žalobci žádost o dodatečné povolení části stavby. Dne 13. 12. 2019 vzali žalobci tuto žádost zpět a stavební úřad řízení vedené o této žádosti zastavil usnesením ze dne 14. 2. 2020. Dne 13. 12. 2019 podali žalobci nyní řešenou žádost o dodatečné povolení stavby. O této žádosti bylo stavebním úřadem

vedeno posuzované řízení o dodatečném povolení stavby. Tyto skutečnosti nejsou mezi účastníky řízení sporné a krajský soud z nich vychází.

19. Ve skutečnosti, že žádosti podané dne 30. 5. 2019 a 13. 12. 2019 žalobci podali ještě před vydáním usnesení o zastavení řízení, spatřují možnost, že tyto žádosti byly ve skutečnosti doplněním žádosti podané dne 10. 2. 2017.
20. Krajský soud k tomu uvádí, že z výše uvedeného je zřejmé, že ohledně každé z podaných žádostí vedl stavební úřad samostatné řízení. Způsob, jakým stavební úřad naložil s žádostmi o dodatečné povolení stavby podanými ve dnech 10. 2. 2017 a 30. 5. 2019, není předmětem soudního přezkumu a nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobci netvrdí, že by se proti usnesením o zastavení řízení o žádostech o dodatečné povolení stavby z 10. 2. 2017 a 30. 5. 2019 odvolali a v odvoláních namítali, že žádosti z 30. 5. 2019 a 13. 12. 2019 představují doplnění žádosti podané dne 10. 2. 2017. Taková skutečnost nevyplývá ani ze správního spisu. Krajský soud tedy vychází z toho, že rozhodnutí o zastavení řízení jsou pravomocná a jako taková jsou nadána presumpcí správnosti. Skutečnost, že žádosti z 30. 5. 2019 a 13. 12. 2019 žalobci podali u stavebního úřadu před tím, než stavební úřad vydal výše zmíněná usnesení o zastavení řízení, je z pohledu § 129 stavebního zákona nerozhodná.
21. Krajský soud tak vyhodnotil, že žádost ze dne 13. 12. 2019 byla samostatným podáním a žalobci ji podali po uplynutí lhůty 30 dnů stanovené v § 129 odst. 2 stavebního zákona.
22. Před posouzením žalobních námitek je nezbytné, aby se soud zabýval otázkou, zda je či není třicetidenní lhůta podle § 129 odst. 2 stavebního zákona propadná. Krajský soud v rozsudku ze dne 30. 4. 2025, č. j. 30 A 71/2023 – 36, konstatoval: „Otázkou charakteru předmětné lhůty se zabýval zdejší soud v rozsudku se dne 29. 1. 2025, č. j. 31 A 73/2023–88, s jehož hodnocením se nyní rozhodující senát ztotožňuje. Krajský soud poukázal (stejně jako žalovaný) na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2023, č. j. 3 As 260/2020–42, z něhož mj. vyplývá, že lhůta je lhůtou procesní propadnou, přičemž její nedodržení znamená, že stavební úřad řízení o odstranění stavby nepřerušil a řízení o dodatečném povolení stavby nevede. V dalším rozsudku třetího senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2024, č. j. 3 As 189/2023 – 45, jsou zopakovány závěry ohledně charakteru předmětné lhůty uvedené v rozsudku č. j. 3 As 260/2020 – 42. Krajský soud v Brně dále poukázal na skutečnost, že z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 4 As 293/2022–36 a ze dne 17. 1. 2024, č. j. 4 As 42/2022–19 vyplývá opačný názor, že předmětná lhůta není propadná. Zdejší soud ve shora citovaném rozsudku ze dne 29. 1. 2025 dále uvedl, že za uvedené nejednotnosti judikatury Nejvyššího správního soudu se přiklonil k názoru čtvrtého senátu, z čehož vyplývá, že postup žalovaného v rámci žalobou napadeného rozhodnutí nebyl souladný se zákonem s tím, že než bude do budoucna v otázce nejednotnosti judikatury rozhodnuto rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, je třeba vybrat postup pro stavebníka (žalobce) příznivější, zejména za situace, že v daném případě nebylo zjištěno, že by se jednalo o účelové či obstrukční opakované žádosti. Krajský soud dále uvedl, že nebylo možno odhlédnout ani od skutečnosti, že stavební úřad, přestože žádost tamější žalobci podali po uplynutí třicetidenní lhůty, nejenže řízení o dodatečném povolení zahájil, ale dodatečné povolení následně vydal. Zdejší soud dále uvedl, že předmětný závěr je podpořen judikaturou krajských soudů, například rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 26. 4. 2023, č. j. 65 A 4/2023–50, rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 6. 2018, č. j. 51 A 11/2017–68; co se týká dřívějšího rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 16. 5. 2023, č. j. 55 A 17/2022–178, pak tento rozsudek byl vydán ještě předtím, než svůj názor ohledně charakteru předmětné lhůty vyjádřil čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu. V

předmětné věci se nyní rozhodující senát Krajského soudu v Brně přiklonil k závěru, že třicetidenní lhůta podle § 129, odst. 2 stavebního zákona nemůže být v dané věci vykládána jako lhůta propadná.“

23. Ve shora označeném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2024, č. j. 4 As 42/2022-19 je uvedeno: „*Nejvyšší správní soud dále upozorňuje na svůj rozsudek ze dne 29. 11. 2023, č. j. 4 As 293/2022-36, podle kterého podání žádosti o dodatečné povolení stavby podle § 129 odst. 2 stavebního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2013, již nezakládá povinnost stavebního úřadu vždy přerušit řízení o odstranění této stavby, nýbrž jen v případě, že stavebník podal žádost o dodatečné povolení stavby ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se mu dostane poučení stavebního úřadu po zahájení řízení o odstranění stavby. Tato třicetidenní lhůta však není podle dikce § 129 odst. 2 stavebního zákona propadná, a proto její marné uplynutí nebrání stavebnímu úřadu i na základě opakované žádosti o dodatečné povolení stavby opětovně přerušit řízení o jejím odstranění za použití § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správní soudu ze dne 6. 5. 2020, č. j. 10 As 407/2019-41). Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že i žádost podaná po lhůtě stanovené v § 129 odst. 2 stavebního zákona může vést k přerušení řízení o odstranění stavby. Logicky se proto nemůže jednat o žádost zjevně právně nepřipustnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, neboť u ní není na první pohled, bez dalšího dokazování či zjišťování zřejmé, že jí nemůže být vyhověno.“*
24. Krajský soud neshledal důvod, aby se od shora citovaných závěrů v nyní souzené věci odchýlil.
25. K tomu soud doplňuje, že z postupu stavebního úřadu vyplývalo, že na předmětnou lhůtu nepohlíží jako na lhůtu propadnou. Dokonce na základě žádosti podané dne 13. 12. 2019 vydal rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. I s ohledem na tuto skutečnost má soud za to, že nelze za dané situace žádost žalobců podanou dne 13. 12. 2019 hodnotit jako zjevně právně nepřipustnou.
26. Vzhledem k výše uvedenému se krajský soud pro nadbytečnost nezabýval argumentací žalobců, že jejich žádost podanou dne 13. 12. 2019 neměl žalovaný posoudit jako opožděnou s ohledem na chybějící poučení v oznámení ze dne 13. 1. 2017.
27. Z napadeného rozhodnutí je zřejmý jeho důvod. Žalovaný rozhodnutí o dodatečném povolení stavby zrušil a řízení zastavil podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, neboť se domníval, že již stavební úřad měl řízení zastavit pro (od počátku) existující zjevnou právní nepřipustnost žádosti o dodatečné povolení stavby.
28. Žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí popsal další vady rozhodnutí o dodatečném povolení stavby způsobující jeho nezákonnost. Poukázal na to, že vydání rozhodnutí o dodatečném povolení stavby je odůvodněno pouze tím, že Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 27. 6. 2023, č. j. 31 A 25/2023-17 stanovil MěÚ Židlochovice povinnost vydat rozhodnutí v řízení vedeném pod sp. zn. MZi-OZPSU/24199/2019-SR, a to ve lhůtě do 15 dnů od právní moci rozsudku. Takové odůvodnění je podle žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů – chybí elementární posouzení stavby podle stavebního zákona. Skutečnost, že vydání rozhodnutí ve věci nařídil soud, není dostačujícím důvodem pro rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. Dále žalovaný shledal nesrovnalosti v řízení o odstranění stavby a v řízení o dodatečném povolení stavby. V oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby č.j. OZPSU/799/2017-2 ze dne 13.1.2017 je stavba popsána jako opěrná zeď na pozemcích parc. č. XA, XB, XD a XC k.ú. X, provedená z tvarovek ztraceného

bednění, vylitých betonem, která je z hlediska stavebně technického řešena jako jeden celek a kterou objektivně nelze pro účely řízení a jiných procesů dle stavebního zákona rozdělit na jednotlivé samostatné úseky, které by nebyly navzájem propojeny. Přesto byl předmět řízení na základě žádosti žadatelů zúžen tak, že projednána byla opěrná zeď pouze na pozemcích parc. č. XA, XB a XC k. ú. X. V napadeném rozhodnutí bylo uvedeno, že ve věci zbývající části opěrné zdi bude pokračováno v řízení o odstranění stavby po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí.

29. Krajský soud nehodnotil správnost závěrů žalovaného, které se týkaly výše uvedených vad prvostupňového rozhodnutí zmíněných na str. 5 napadeného rozhodnutí (tato úvaha žalovaného provedená nad rámec odůvodnění nebyla v žalobě ani napadena). Soud nicméně zkoumal, zda by výrok napadeného rozhodnutí, kterým se rozhodnutí stavebního úřadu postupem podle § 90 odst. 1 písm. a) s.ř.s. ruší a řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby zastavuje, ob stojí i bez vadného posouzení žádosti podané dne 13. 12. 2019 jako zjevně právně nepřipustné. K takovému závěru nedospěl, neboť úvahy uvedené na str. 5 napadeného odvolacího rozhodnutí by mohly být relevantní, pouze v případě, pokud by žalovaný rozhodoval postupem podle § 90 odst. 1 písm. b), příp. c) s.ř.
30. Napadené rozhodnutí žalovaného je tak nezákonné.

VII. Závěr a náklady řízení

31. Z uvedených důvodů přistoupil soud ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným výše (§ 78, odst. 5 s.ř.s.). Soud podotýká, že pokud je možné napadené rozhodnutí změnit (§ 90 odst. 1 písm. c) správního řádu), může odvolací orgán tak v zájmu hospodárnosti řízení učinit. Za tímto účelem je oprávněn provést v odvolacím řízení potřebné důkazy a doplnit další nezbytné podklady, musí s nimi ovšem seznámit účastníky řízení a umožnit jim se k nim vyjádřit. Stejně tak je odvolací orgán oprávněn zaujmout jiný právní názor a posoudit zjištěný skutkový stav po právní stránce odlišně než správní orgán prvního stupně. I zde ovšem musí účastníky řízení na možný odlišný právní náhled na věc předem upozornit a dát jim možnost se k němu vyjádřit, pokud by pro ně nové právní posouzení mohlo být s ohledem na dosavadní průběh řízení překvapivé.
32. Žalobci měli ve věci plný úspěch, proto mají podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložili. Žalovaný ve věci úspěch neměl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobcům vzniklé náklady tohoto řízení. Jedná se o náklady za právní zastoupení advokátem, konkrétně o 2 úkony právní služby po 4 960 Kč [příprava a převzetí věci a sepsání žaloby, § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5, § 12 odst. 4, § 11 odst. 1 písm. a) a d)], 1 úkon právní služby ve výši 2 480 Kč za samostatný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (§ 11 odst. 2 písmeno a)] a dále se jedná o náhradu hotových výdajů 3 x 300 Kč podle § 13 odst. 4, vše vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, advokátní tarif, ve znění do 31. 12. 2024. Dále se jedná o 1 úkon právní pomoci ve výši 8 316 Kč za účast právního zástupce žalobců při jednání před Krajským soudem v Brně podle § 11 odst. 1 písm. g), § 9 odst. 5, § 7, § 12 odst. 4 a náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč podle § 13 odst. 4 vše citované vyhlášky, ve znění účinném po 1. 1. 2025. Náhrada nákladů řízení se sestává i z náhrady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu pro každého ze žalobců (celkem 6 000 Kč) a soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč pro každého ze žalobců (celkem 2 000 Kč). Soud z registru plátců

DPH ověřil, že zástupkyně žalobců je plátcem DPH, proto žalobcům náleží na náhradě nákladů řízení i částka odpovídající této dani ve výši 4 634 Kč vypočtená ze součtu úhrady za všechny úkony, včetně režijních paušálů.

33. Vzhledem k tomu, že osobám zúčastněným na řízení nevznikly žádné náklady v souvislosti s plněním povinnosti, kterou by jim soud uložil (§ 60 odst. 5 s.ř.s.), nemají na náhradu nákladů řízení právo.
34. Osoby zúčastněné na řízení číslo 1 a 2 a jejich zástupce se z jednání omluvili.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 22 .10. 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu